

✓ Перенесено в окремий розділ стандарти незалежності.

Оновлений Кодекс є результатом завершення ряду важливих проєктів IESBA, включаючи Структуру Кодексу, Гарантій та Перегляд Частини С. Він також містить нещодавно завершені проєкти – NOCLAR та Тривалі Стосунки (Long Association).

Кодекс перероблено і реструктуризовано відповідно низки потреб професії:

- відповідає на занепокоєння щодо відсутності повного розуміння вимог при дотриманні попереднього Кодексу;
- розглядає питання про надійність деяких положень Кодексу (наприклад, гарантій) та його загальну придатність до виконання;
- встановлює комплексний набір етичних положень та положень про незалежність, якими легше керуватись та виконувати.

Комітет SMP активно стежить за роботою IESBA по кожному з різних проєктів і співпрацює з IESBA для надання інформації та пропозицій з акцентом на питання, які впливають на SME та SMPs.

Комітет SMP зазначає, що запропонована стратегія та план роботи IESBA на 2019-2023 роки передбачають зобов'язання сприяти поінформованості про Кодекс, його прийняття та ефективне впровадження, включаючи плани щодо розробки електронного коду. Рекомендується, щоб SMPs залишалися залученими та надавали поточну інформацію для майбутніх проєктів IESBA.

Список використаних джерел

1. Кодекс етики професійних бухгалтерів (редакція 2012 року, укр. переклад). URL: https://lexinform.com.ua/wp-content/uploads/2018/09/Code-of-Ethics_ukr.pdf.

2. International Code of Ethics for Professional Accountants (including International Independence Standards). International Ethics Standards Board for Accountants. URL: <https://www.ifac.org/publications-resources/2018-handbook-international-code-ethics-professional-accountants-25>.

УДК 657

Токарева Тетяна Олександрівна,

*к. е. н., доцент кафедри обліку в кредитних і
бюджетних установах та економічного аналізу,
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»,
м. Київ, Україна*

АСПЕКТИ ВПЛИВУ ПРОЦЕСУ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ НА РЕГУЛЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ АУДИТОРІВ В УКРАЇНІ

Дотримання аудиторами норм професійної етики виступає основною вимогою щодо створення відповідного рівня довіри до професії аудитора. «Кодекс професійної етики» АІСПА та вимога незалежності, вказана в SEC, мають великий вплив на діяльність аудиторів. Реформування аудиторської діяльності потребує запровадження досвіду країн Європи. Згідно зі

загальноєвропейськими стандартами, наголошується на посиленні фундаментальних принципів «Кодексу професійної етики» під час надання аудиторських послуг.

Сутність визначення «професійна етика» слід розуміти як кодекс правил, яким визначена поведінка спеціаліста при виконанні службових обов'язків, і норм, у відповідності до діючих законів, нормативних документів, професійних знань, взаємин у колективі, відповідальності за виконання професійних обов'язків.

На професійну етику аудиторів в Україні впливає євроінтеграція, та пов'язано із запровадженням світової практики регулювання аудиторської діяльності; поглибленням вимог зі збільшення довіри до діяльності аудиторів; із оновленням категорій моралі, цінностей культури та вимог етики; піднесенням соціальної відповідальності та використання переваги суспільних інтересів [1].

Враховуючи досвід країн Європи із поглиблення вимог до професійної етики аудиторів, слід враховувати певні рівні щодо її регулювання.

Так, на міжнародному рівні, встановлені єдині етичні вимоги до професійних бухгалтерів і аудиторів (принципи їхньої професійної поведінки), які прописані в Кодексі етики професійних бухгалтерів. Усі суб'єкти аудиторської діяльності повинні дотримуватися фундаментальних принципів професійної поведінки, серед яких: чесність; об'єктивність; професійна компетентність і належна ретельність; професійна поведінка конфіденційність.

Професійна етика аудиторів, окрім Кодексу, регулюється Міжнародними стандартами аудиту, що встановлюють правила надання аудиторських послуг і розкривають питання етики та контролю якості, насамперед, Міжнародним стандартом контролю якості 1 «Контроль якості для фірм, що виконують аудити та огляди фінансової звітності, а також інші завдання з надання впевненості і супутні послуги», та МСА 220 «Контроль якості аудиту фінансової звітності» [2].

Із 15 червня 2019 року запроваджений новий Міжнародний кодекс етики професійних бухгалтерів, який розробила Міжнародна рада зі стандартів етики бухгалтерів. До складу цього документу входять і Міжнародні стандарти незалежності аудитора. Метою переопрацювання документу було спрощення застосування, сприйняття та реалізація принципів у відповідності з реаліями життя. В новому кодексі зведені переглянуті стандарти етики та принципи незалежності, а також наведені пояснення щодо застосування рамкових документів професійними бухгалтерами з дотриманням основних принципів етики та забезпечення незалежності їхніх дій, у разі потреби.

На національному рівні, регулювання професійної етики аудиторів в Україні, в наслідок імплементованого європейського досвіду, відбувається Кодексом етики професійних бухгалтерів, Міжнародними стандартами аудиту, а також законодавчими та підзаконними актами. У статті 8 «Професійна етика» Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» вказано, що при наданні аудиторських послуг забезпечується етична професійна поведінка «...із дотриманням пріоритету суспільних інтересів, загальних норм моралі, принципів незалежності та об'єктивності, професійної компетентності, конфіденційності та професійної таємниці». [3]. А відповідно до частини

чотирнадцятої статті 40 цього ж закону Мінфіном затверджений «Порядок проведення перевірок з контролю якості аудиторських послуг» [4].

На рівні суб'єктів аудиторської діяльності, до яких належать аудиторські фірми або аудитори, що здійснюють аудиторську діяльність як фізичні особи-підприємці чи незалежну професійну діяльність; мають право на здійснення аудиторської діяльності та включені до Реєстру суб'єктів аудиторської діяльності, регулювання професійної етики аудиторів відбувається внутрішніми нормативними документами (положеннями, регламентами). Ці документи встановлюють вимоги щодо уникнення етичних конфліктів, пов'язаних із порушенням принципів професійної етики, та мають відповідати нормам Закону України № 2258-VIII.

Дотримання принципів професійної етики має досить важливий вплив на репутацію суб'єктів аудиторської діяльності та ринок, надаваних ними послуг, оскільки, формує відношення суспільства до нього.

Євроінтеграція економіки України, пов'язана з реформуванням законодавчої бази, запровадженням моральних ідеалів і культурного надбання країн Європи, впливає на визначені рівні регулювання професійної етики аудиторів.

Список використаних джерел

1. Шульга С. В., Пархоменко Є. Ю. Професійна етика аудитора в умовах євроінтеграції: зміст та інституційні аспекти регулювання. *Ефективна економіка*. 2019. № 3. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6961>.

2. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг https://mof.gov.ua/storage/files/2016-2017-IAASB-Handbook-Volume-1_%D1%83%D0%BA%D1%80.pdf.

3. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21 грудня 2017 р. № 2258-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text>.

4. Про затвердження Порядку проведення перевірок з контролю якості аудиторських послуг: Наказ Міністерства фінансів України від 29.08.2019 р. №362 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1026-19#Text>.

УДК 657.6

Толмачова Алла Миколаївна,
асистент кафедри фінансового аналізу та аудиту,
Київський національний торговельно-економічний університет,
Савич Анна Віталіївна,
Студентка I курсу ос «магістр»,
Київський національний торговельно-економічний університет,
м. Київ, Україна

ПРОФЕСІЙНА ЕТИКА АУДИТОРІВ: ГОЛОВНІ ПРИНЦИПИ ТА ЇХ ДОТРИМАННЯ

Дотримання професійної етики аудитором – є одним із важливих компонентів при здійсненні аудиторської діяльності. Для аудитора є важливим те, щоб їхні клієнти довіряли якості аудиту та іншим наданим професійним